

Föreningen Islandssamlarna
c/o Tore Runeborg
Birger Jarlsgatan 66, 2 tr
114 20 Stockholm

Med denna rapport
följer som bilaga
inbetalningskort
för årsavgiften

Rapport mars 1980

(Nr 42)

Kvaheri!

Jag sa i förra årets första rapport att nu behövde Du inte lära Dig mer svahili, men vid närmare eftertanke kom jag underfund med att Du nog behövde ett ord till. Det har jag, helt felaktigt, använt här som ingress för att Du skall läsa allt jag vidare tänker säga. Den rätta betydelsen av "Kvaheri" får Du på slutet.

Först vill jag lägga Dig varmt om hjärtat att, "snabbt som ögat" betala årets "kontingent". Vad är nu det för något? Jo, det är danska och betyder årsavgift. Jag har lärt mig det av Lasse Ingemann som tror det heter det på svenska också. Alltså:

Betale Deres Kontingent, hurtigt!

Pro secúndo, vilket är latin och betyder, för det andra, ber jag Dig att bland Dina dubletter leta fram några trevliga objekt och sända dem till Christer Engström, auktionskommittén. Alla blir glada, det lovar jag. Du som säljer (dyrt), Du som köper (billigt) och föreningens kassör som får en extra skärv i kassan.

Rapporten i övrigt är rik och varierad. Förutom "Bilaga" inbetalningskort för "Kontingent", ytterligare en påminnelse, kan Du finna många intressanta avsnitt som "Nummerstämpelmallen"; om "Jónsbok"; och sist en stor och verkligt glädjande nyhet "Guldregnet".

Till sist. Kvaheri betyder adjö eller hej da. Kvaheri kan dock inte på svahili användas som vårt hej då, när vi möts, utan då måste Du använda Jambo.

Kvaheri
Sekreteraren

Helge Jonhammar har föreslagit att rapporterna numreras, så att det blir möjligt att se att man mottagit alla. Det var en god idé. T.o.m. 1968 förekom en numrering inom varje år för sig, sedan har de varit onummerade. För att uppnå det angivna målet med numreringen, bör den dock vara löpande genom åren. Vi har räknat ut att denna rapport är den fyrtioandra fr.o.m. 1969 och åsatt den nr 42. (Förra rapporten betecknades som rapport december 1979, men såsom angavs i den utsändes den i januari 1980.)

Vårens åter-
stående sam-
manträden

Stockholm. Lokal Tony Bjellefors' kontor, Drottninggatan 56, 4 tr.
Tid kl. 19.30.

Torsdagen den 20 mars: Folke Löfström med Islands silhuettmärken
(ämnet uppskjutet från den 26 februari, då i stället Engel
Angberg visade avarter och varianter).

Måndagen den 28 april: Visning av auktionsobjekten.

Tisdagen den 20 maj: Vårauktionen (se även nedan).

Torsdagen den 22 maj: Stig Österberg visar sin samling av
emissionen dubbelporätt (Två kungar).

Göteborg. Lokal Danska Sjömanskyrkan, Drottninggatan 17-19.

Tid kl. 19.30 den andra och fjärde onsdagen i månaden.

Betr. program etc. se annons i Göteborgs-Posten söndagen
före mötesdagen.

Visning av auktionsobjekten i Göteborg på mötet den 23 april.

Ändrad dag
för vår-
auktionen

Vårauktionen utsattes ursprungligen till den 8 maj. Flera medlemmar och inte minst göteborgarna har påpekat att den dagen är många i London. Man har därför bett om en ändring av dagen. Det har därför beslutats att auktionen i stället skall hållas den 20 maj, jämför sammanträdestiderna för Stockholm här ovan. Ingen ändring sker av visningsdagarna.

Inlämning till
auktionen

Enligt tidigare meddelande utgick inlämningstiden den 10 mars. Auktionskommittén meddelar emellertid att den kan mottaga inlämningar ända till den 20 mars. Är Du ute i sista stund eller eljest har någon fråga om Din inlämning, ring gärna kommitténs ordförande Christer Engström, bostadstelefon 08/35 51 58. Det är också till Christer Du skall sända inlämningen under adress Anhaltsvägen 40, 191 40 SOLLENTUNA.

Det kan ha förekommit viss tvekan hos en eller annan att lämna in till vårauktionen med tanke på att Lilla Facit-katalogen kommer ut i mitten av mars. Denna katalog kommer att uppta höjda priser - 10 % eller mer - på i varje fall det äldre materialet. Auktionskommittén kommer emellertid i auktionslistan att utsätta de nya priserna som katalogpriser för de objekt - dvs. frimärkena i huvudnummer - som finns med i Lilla Facit och för övriga ange att det är "gamla" Facits priser. När Du bestämmer minimipris för äldre märken kan Du lämpligen utgå från att katalogpriset ligger 10 % över Facit 1979-1980.

Alltså, tveka inte. Vi vill gärna ha Ditt material för att få ihop en bra auktion, och Du säljer genom föreningen på mycket fördelaktiga villkor.

Årsmötet

Vid årsmötet den 26 februari 1980 valdes följande funktionärer:

Ordförande	Bernhard Beskow
Vice ordförande och kassör	Per Hanner
Sekreterare	Tore Runeborg
Övriga styrelseledamöter	Christer Engström Christer Hermansson Lars Ingemann Einar Kristjansson Axel Miltander (för Gbgs-klubben)
Styrelsesuppleant	Engel Angberg
Revisor	Ebbe Hultén
Revisorssuppleant	Svante Gustavsson
Valkommitté	Engel Angberg Hans Ringertz

Årsmöte i
Göteborg

Vid årsmötet i Islandsklubben i Göteborg den 23 januari 1980 omvaldes till

Ordförande	Axel Miltander
Vice ordförande	Björn Forsgren
Sekreterare, klubbmästare och bibliotekarie	Lennart Engström
Kassör	Tom Rinman
Revisor	Ingvar Ottosson

Föreningens
ekonomi

Föreningens ekonomi 1979, sammandrag av rapport på årsmötet (obs. inkluderar inte Göteborgs-klubbens egna ekonomiska förhållanden), belopp här avrundade:

Intäkter

Årsavgifter	5.500
Auktioner, netto	200
Räntor m.m.	<u>1.100</u>
	<u>6.800</u>

Kostnader

Rapporter och bilagor jämte porto för dessa	5.900
Inköp till biblioteket	200
Övr. löpande omkostnader	1.900
Skatter (varav 400 för 1978 och 300 som prelim. skatt för 1979)	<u>700</u>
	<u>8.700</u>

Detta ger som synes ett underskott för 1979 på c. 1.900, varav dock 300 beror på att vi detta år betalt nästan två års skatt. (Vi skattar för ränteinkomsten.) 1978 hade vi å andra sidan ett överskott på 3.400, beroende på att vi då redovisade vinsten på jubileumslotteriet. Föreningens kapital minskades alltså 1979 med 1.900, medan den särskilda stämpelhandboks-fonden ökades med 700 kr genom Sir Athelstans tidigare omnämnda donation. Denna fond, som nu uppgår till 9.200 kr, har under 1979 ej belastats med kostnader, men det kommer 1980.

Årsavgifterna
1980 och 1981

Islandsklubben i Göteborg - omfattande alla medlemmar med G efter medlemsnumret - har för 1980 och 1981 samma avgift som 1979, alltså 30 kr. (Härav vidarebefordras enl. överenskommelse till riksföreningen 15 kr per medlem 1980 och 20 kr per medlem 1981.)

För föreningen i övrigt är avgifterna för 1980 enligt tidigare fattat beslut 25 kr för "S-medlemmar" (de i Stockholm med omnejd boende, de har S efter numret) och 20 kr för övriga. Årsmötet 1980 beslöt en ytterligare höjning med 5 kr för 1981, alltså till 30 kr för "S-medlemmar" och 25 kr för övriga. Utan denna kan föreningen inte beräknas få täckning för sina kostnader vid oförändrad standard i fråga om utgivandet av rapporter och i andra avseenden. Som ytterligare motiv för behovet av avgiftshöjningen kan nämnas att föreningen senast 1981 bör utge en ny medlemsförteckning, då den gamla är slut och till stora delar dessutom inaktuell, och det kostar en bra slant.

För ungdomar (t.o.m. det år då man fyller 18) är avgiften 10 kr för både 1980 och 1981.

Inbetalning av
årsavgiften

Vi ber nu alla (utom de som förskotts-betalt, se nedan) att inbetala medlemsavgiften för 1980 snarast. Besluta Dig för att göra det genast. Avgiften är alltså för detta år:

för Stockholms-avdelningen (de som bor i Stockholm med omnejd och alltså har S efter numret)	25:-
för Göteborgs-klubben (alla med G efter medlemsnumret)	30:-
för ungdomar	10:-
för alla övriga	20:-

Medsänt inbetalningskort visar till vilket postgirokonto Du skall sända avgiften: nr 26 73 70-5 för Göteborgsklubben och nr 40 29 57-5 för övriga. Var vänlig komplettera kortet med Ditt medlemsnummer (som står på adressetiketten) och fullständiga adress.

Medlemmar i utlandet (inga andra) kan insända avgiften i svenska sedlar eller check dragen på svensk bank till föreningens kassör Per Hanner, Wittstocksgatan 2, S-115 24 Stockholm, men från Danmark och Norge går det enklast att inbetala på postgirokontot.

Liksom tidigare är vi villiga att av dem, som vill förenkla inbetalandet samtidigt mottaga betalningen för år 1981, men kom då ihåg att avgiften för 1981 för andra än Göteborgs- och ungdomsmedlemmar är 5 kr högre än för 1980.

Vi skickar nu inbetalningskort till alla, men många har betalt för 1980 och i vissa fall för länge sedan. För att undvika dubbelbetalning tar vi här med en förteckning på alla som fram till mitten av februari 1980 erlagt betalningar på 1980 års avgifter.

a) Följande har betalt full avgift för 1980:

6 S	146 S	254 S	327 G	385	453 S	479	528 S
8 S	160 S	258 S	331 G	391	455	481 S	530 G
13 S	171 S	262	336 G	416	457	484	538 S
23 S	173	264	337 G	417 S	458	486	539 S
27 G	176 G	266 S	340 G	418	459	493	540
47	178	269 S	342 G	422 S	461 S	494	541
58 G	194 G	274	348	429	465 S	496	544 G
78 G	197 G	280	358	431	466	501	546 G
79 S	223	289	363	432	470	502	548 C
87 G	224	290 G	375 G	434 S	473 S	503	
141 G	226 S	308	380	437	474 S	508	
142 S	241	317	382	442 S	477 S	523	

b) Följande har delbetalningar till godo och ombuds inbetala årets avgift med avdrag för nedan nämnda belopp (i dessa fall nämner vi även namn, eftersom vi vet att vissa av Er troligen har för sig att Ni betalat full avgift):

163 G (Forsmark)	20:-	475	(Olsson)	5:-
182 (Moe)	10:-	485	(Jönatansson)	5:-
185 (Nyström)	10:-	498	(Hallgrímsson)	10:-
265 S (Rosén)	20:-	512	(Eliasson)	5:-
303 (J.A. Jönsson)	15:-	516	(Måløy)	15:-
440 (Jansson)	10:-	520	(Kolbeinsson)	10:-
452 (Lind)	15:-			

Observera möjligheten att samtidigt med avgiftsbetalningen köpa nummerstämpelmallen, varom läses längre fram!

Medlemsstatistik

Under 1979 lyckades vi inte som tidigare öka antalet medlemmar utan fick i stället en liten minskning, se tabellen.

	<u>Föreningen</u> <u>exkl. Gbgs-</u> <u>klubben</u>	<u>Islands-</u> <u>klubben i</u> <u>Göteborg</u>	<u>Totalt</u>
Medlemmar den 31 december 1978	211	139	350
Nya medlemmar	6	7	13
Avgångna och avlidna	<u>- 12</u>	<u>- 7</u>	<u>- 19</u>
Medlemmar den 31 december 1979	<u>205</u>	<u>139</u>	<u>344</u>

Antalet avgångna medlemmar var inte onormalt, däremot var nytillflödet av medlemmar klart lägre än normalt (1977 och 1978 hade vi 56 resp. 24 nytillträdande medlemmar). Vi ber Er allesammans att tänka på att animera Islands-samlare som ännu ej tillhör föreningen att bli medlemmar!

En glädjekälla är att 1980 startat fint med hela 7 nya medlemmar i januari.

Antalet medlemmar utanför Sverige var vid 1979 års slut 54, fördelat på

Norden (Danmark 12, Føroyar 1, Island 15, Norge 13)	41
Europa i övrigt (England 2, Frankrike 2, Nederländerna 1, Schweiz 2, Tyskland 2)	9
Amerika (Canada 1, USA 3)	4

Landsorts- lotteriet 1979

Vid eller efter slutet av varje år har vi dragning i landsortslotteriet, i vilket alla medlemmar som inte bor i Stockholms- och Göteborgs-områdena fått en automatisk gratislott genom att ha betalt årsavgiften. Årets dragning förrättades under sedvanlig sträng kontroll på Stockholmssammanträdet den 16 januari och 1979 års vinnare blev medlem nr 264, Leif Nilsson i Norrtälje. Vi gratulerar till priset, som även i år var ett exemplar av den vackra porslinsplattan med islandsfalk i blå sköld och texten "Islandssamlarna", gjord 1972 i Island i bara 100 ex.

Konungsförin til Íslands 1907

Stämpeln "KONUNGSFÖRIN TIL ÍSLANDS 1907" med denna text kring bilden av en falk hade vi uppe till diskussion i rapporter 1976 och 1977, där vi bl.a. efterlyste äktgångna brev med denna stämpel och senare konstaterade att ingen anmält sig känna till något sådant, varför slutsatsen borde vara att det var en av postverket inte accepterad stämpel, trots att den återfinnes på frimärken av 1907 års emission och på klipp och icke äktgångna "försändelser".

I rapporten december 1979 nämnde sekreteraren denna stämpel i förbigående i ingressen. Detta har gett Sir Athelstan Carøe anledning till ett intressant inlägg. Efter att ha citerat Kohls handbok, som anger att stämpeln gjorts för användning ombord på kungaskeppet, berättar Sir Athelstan om ett samtal han hade i augusti 1977, då han studerade Hans Hals' samling i Reykjavík tillsammans med herrarnas Rafn Júlíusson och Gudlaugur Sæmundsson, två höga chefer i isländska postverket. Dessa hade vid tillfället kategoriskt förklarat, att Konungsförin icke var en officiell isländsk poststämpel utan en privattillverkad.

Sir Athelstan framför att en möjlighet då kunde vara att danska hovet skulle ha låtit göra den för användning på kungaskeppet. Detta verkar dock icke så troligt enl. vår uppfattning. Hade hovet gjort den med isländsk text för att sättas på isländska frimärken, skulle man säkert sett till att den också blev giltig, i vilket fall äktgångna försändelser med säkerhet skulle finnas bevarade. Troligare är att det hela är ett rent privat tilltag utan någon anknytning till myndigheter i Danmark eller Island. Stämpeln är ju inte värdelös för det. Dels är den vacker, dels kan den ses som ett tidsdokument och ett minne av ett kungabesök som på sin tid var en stor sensation i Island.

Kataloger över grönländska och färöiska poststämplar

En annan sak, som sekreteraren nämnde i ingressen till förra rapporten, var ett önskemål från Rudolf Krümmel att vi skulle behandla poststämplarna från Grönland och Färöarna, tilläggande att vi i redaktionen inte är kunniga på dessa områden men gärna tar emot bidrag från sådana som kan dem. (Ännu har inget bidrag inlutit.)

Nu har Helge Jonhammar påpekat för oss att det kanske inte är bekant för alla med intresse för dessa områden att det finns fullständiga katalogiseringar av dessa stämplarna i två böcker på engelska av dansken Eric Wovern. Den ena behandlar Grönlands poststämplar, den andra Färöarnas frimärken och poststämplar. I Woverns serie av böcker kallas de GF 6 resp. GF 10. Båda böckerna har vi under 1979 köpt till föreläsningens bibliotek, varifrån de kan lånas genom sekreterarens förmedling. De finns också att köpa i de frimärksaffärer som lägger an på litteratur.

Nummerstämpel-
mall 6/9 och
66/99

I förra rapporten lovade vi att denna gång komma med en glad nyhet till alla nummerstämpelsamlare. Nu skall vi avslöja vad det gällde.

Hur vet Du, käre stämpelsamlare, om ett frimärke stämplat med nr 6 eller nr 9? Det vet Du absolut inte, om Du inte har föreningens nummerstämpelmall. Samma gäller numren 66 och 99. Antag att Du har ett märke som ser ut att vara stämplat 99 - kanske är det i stället nummer 66 som sitter upp och ned. Enligt Facit är nr 66 nästan nio gånger så värdefull som nr 99. Och antag att Du blir erbjuden att köpa en nr 6 (dyr) och i avsaknad av mall blir pålurad en nr 9 (billig).

Du kan alltså inte vara utan den nya mall vi låtit framställa på en genomskinlig skiva och som åtföljes av en utförlig, av oss utarbetad bruksanvisning. Den kan köpas på ettdera av följande sätt:

- a) På mötena i Stockholm och Göteborg säljs den för 8:- kr.
- b) Du kan beställa den att sändas per post för 10:- kr, inkl. porto och emballering (= kuvert) genom att inbetala beloppet på föreningens postgirokonto nr 40 29 57-5, vilket kan ske samtidigt med betalning av medlemsavgift. (De som skickar medlemsavgiften till Göteborgs-klubben - postgiro 26 73 70-5 - kan också lägga till 10:- kr vid inbetalningen och ange "mall", så expedieras den av kassören i Göteborgs-klubben.)

Slutligen kan vi tillägga att om någon vill köpa minst 10 ex. för återförsäljning (vi tänker särskilt på Félag Frímerkjasafnara eller någon som är medlem i båda föreningarna) skall vi expediera mallar med bruksanvisningar för 8:-/st. + porto.

Några icke-
filatelistiska
nyheter

- a) Vi läste i en tidning att den färöiska bilfärjan Smyril, som förra sommaren trafikerade linjerna Bergen (Norge) - Torshavn (Färöarna) - Seydisfjördur (Island) och Torshavn - Scrabster (Orkney-öarna) under sommaren 1980 skall trafikera Torshavn - Hanstholm (Danmark). Om sistnämnda rutt avser att ersätta någon av rutterna till Bergen eller Scrabster framgick icke. Hanstholm ligger på Jyllands nordvästkust och inte så förfärligt långt från Frederikshavn, som i sin tur - efter vad vi stockholmare kan förstå - är något slags förort till Göteborg.
- b) I Svenska Bankföreningens tidskrift Ekonomisk Revy har vi funnit denna notis: "I Island kommer alla banklån och bankinsättningar att vara försäkrade mot värdeminskning genom inflation. Detta införs under 1980. Redan tidigare har Island indexreglerat löner, statsobligationer och lantbrukspriser m.m." Vi antar att vad tidskriften kallar "försäkring mot inflation" helt enkelt också är indexreglering.

Kan man inte få hejd på inflationen, får man tydligen se till att det ändå går att leva med den. Den isländska kronan är nu nere i en kurs av jämnt 1 (ett) svenskt öre, medan den för 13-14 år sedan var värd 10 svenska ören. Och då har samtidigt den svenska kronans realvärde sjunkit med mer än 50 %!

Om islänningarna nu kan sätta in pengar på bank med indexklausul kanske detta minskar deras benägenhet att investera i lager av nya frimärken och FDC för att bereda sig skydd mot inflationen?

Jónsbók till
nedsett pris

Den bok som vi så ofta citerar i dessa rapporter under beteckningen "Jónsbók", dvs. den av Jón Adalsteinn Jónsson skrivna och av isländska postverket år 1977 utgivna boken One Hundred Years of Icelandic Stamps har tidigare på grund av sitt höga pris varit nära nog oöverkomlig. När vi anmälde detta oerhört intressanta och som praktverk enastående arbete i rapporten maj 1978 kunde vi nämna att det i svenska kronor kostade 450:- kr.

Vi kan nu meddela, att Du genom oss kan anskaffa boken för ett väsentligt lägre pris, nämligen 250 svenska kronor, inkl. porto från Island. Vår ordförande Bernhard Beskow (adress Lillpälßen, Ösby, 180 40 BROTTBY) har hand om saken och Du beställer genom att insätta beloppet på hans postgiro 35 55 79-4 och ange "Jónsbók" och Din fullständiga adress. Önskar Du den upplaga, som finns på isländska, måste Du också ange detta, eljest kommer den engelska upplagan. Boken levereras direkt från vår kontakt i Island. Räkna med att det tar någon månad från beställningen.

Utställning i Húsavík

I samband med isländska filatelistförbundets årsmöte hålles frimärksutställning i staden Húsavík på norra Island den 25-27 april 1980. Den lokala filatelistklubben Askja svarar för arrangemangen. Utställningens namn är Frimping 80. Om någon av våra medlemmar vill delta med exponat, bör ansökan härom insändas till Eidi Árnarson, Hallbjarnarstadur, IS-641 Húsavík och detta måste ske omgående, då anmälningstiden utgår den 15 mars. Ange namn och adress, samlingens område, antalet blad och deras storlek i cm och att Du är medlem i vår förening.

De äldsta emissionerna av dubbla brevkorten: även 8 aur- korten har klara tryck- olikheter!

I rapport december 1979 tog vi upp frågan om hur man skall kunna skilja mellan 1883 års och 1889-90 års emissioner av Islands dubbla brevkort utan att behöva förlita sig enbart på kartongens mer eller mindre gråa eller vita färg. Vi beskrev klara olikheter i trycket mellan de bägge emissionernas 5 aur och 10 aur kort, men vi antecknade att det inte tycktes finnas några motsvarande olikheter på 8 aur korten.

Men däri hade vi fel. Hálfdan Helgason i Reykjavík har skrivit och påpekat två olikheter mellan 1883 års kort (Facit 2 och 8) och 1889-90 års kort (Facit 5 och 11) av 8 aur-valören. Den ena av dessa olikheter är mycket tydlig. Den finns i det lilla ornament som är placerat mellan orden BRJEFSPJALD och ÍSLAND. Det består av två horisontella linjer som möts ungefär under S i övre raden. Vid detta möte finns:

- a) på 1883 års kort: 3 små cirklar bredvid varandra. Mittcirkeln har en liten punkt i mitten och de yttre cirklarna är förbundna med linjerna.
- b) på 1889-90 års kort: vid linjernas avslutning mot mitten fyllda "pilspetsar", som alltså är riktade mot varandra. Där de möts finns ovanför och nedanför två små fyllda kvadrater.

Den andra skillnaden är att på de nyare korten (dock icke Facit 11 IV, som är ett nytryck och särskiljes genom annat påtryck) står stapeln i I i ÍSLAND rakt under stapeln i E i den övre raden, medan på de äldre korten (1883) I-et står längre till vänster i förhållande till E. Sistnämnda skillnad behöver man dock icke tänka på, det räcker väl med att notera olikheterna i ornamenten.

Mera om brevkort från Hálfdan Helgason

Eftersom det förekommer så litet skrivet om brevkorten, glädde det oss mycket att från Hálfdan få ytterligare en rad intressanta nyheter.

- 1) Hálfdan nämner att han under årens lopp säkert sett 20-30 ex. av (Facit) BKD 15 utan att någonsin ha sett den av Ringström nämnda varianten IV. Alltså ytterligare en bekräftelse på vad vi tidigare har sagt: denna variant finns med säkerhet icke.
- 2) Han påpekar ett annat fel i Ringströms katalog. I denna uppdelas Facit BKE 2 och 3 vardera i tre undertyper, som av R. getts numren 2-4 resp. 5-7. För nr 4 och 7 anges att de skulle tryckts år 1883 i motsats till de övriga som anges tryckta 1880. Detta kan omöjligt vara rätt, säger Hálfdan, ty klara dokument visar att 1880 års upplaga av 8 och 10 aur korten var i båda fallen 20.000 ex. och något som helst behov av en ny tryckning år 1883 kan då ej ha funnits. Ringström

nr 4 och 7 ingick med säkerhet i 1880 års tryckupplagor. (Vi kan tillägga att detta också visas av att I GILDI-påtrycken - Facit nr BKE 8 och 9 - i lika stor utsträckning finns på alla grundvarianterna, dvs. Ringström 2, 3 och 4 resp. 5, 6 och 7.) Hålfdan påpekar också att Scherers helsakskatalog visserligen ger samma uppgift som Ringström om tryckning 1883, men att detta lätt förklaras av att Scherer hade tillgång till R:s första stencilerade upplaga av år 1956 och tagit uppgiften därifrån.

3) Från officiella dokument har Hålfdan tagit fram upplysningar om upplagorna på olika brevkort och därvid funnit felaktiga uppgifter i alla katalogerna. Vi ger här rättelserna i förhållande till Facit med denna katalogs numrering:

BKE 19: tryckt upplaga 9.000, varav 3.811 användes för påtrycket BKE 29, alltså nettoupplaga 6.189 (Facit ingen uppgift)

BKE 24: tryckt upplaga 10.000, varav 6.415 användes för påtrycket BKE 30, alltså nettoupplaga 3.585 (Facit: 10.000)

BKE 25 + 28: upplaga 28.000 (Facit: 28.900)

BKD 15: tryckt upplaga 4.000, varav 1.923 användes för påtrycken BKE 31-32, alltså nettoupplaga 2.077 (Facit: 4.000)

BKD 19: tryckt upplaga 10.000, varav 745 användes för påtrycken BKE 33-34, alltså nettoupplaga 9.255 (Facit: 8.500)

BKD 17 + 21: upplaga 33.000 (Facit: 4.000)

BKD 18 + 22: upplaga 9.000 (Facit: 4.000)

I anslutning här till påpekar Hålfdan att den mycket lilla nettoupplagan av BKD 15 motiverar ett väsentligt högre marknadspris än som nu noteras. (Till detta vill vi foga, att enligt vår uppfattning BKD 15 trots allt är ganska vanlig ostämplad, varför det måste vara de stämplade som är verkligt sällsynta. Antagligen gäller för alla de år 1902 och 1907 tryckta enkla och dubbla brevkorten i 8 aur-valören, att de fick liten verklig användning, eftersom den posttaxa, för vilken de avsetts - brevkortsportot till Danmark - sänktes 1908 till 5 aur. Det är ju också därför så många av dessa kort blev använda för påtryck till 5 aur enkla brevkort år 1919.)

Ovanstående upplageuppgifter hinner tyvärr inte komma in i den Facit-upplaga som utkommer senare i år, men Facit-redaktionen har lovat beakta dem i nästa årgång.

Slutligen ber oss Hålfdan Helgason nämna att han gärna vill ha kontakt med alla intresserade samlare av isländska helsaker för att utbyta erfarenheter och upplysningar. Hålfdans adress är Rofabæ 31, 110 Reykjavík.

Åter nya Höpflugbrev

Balbo-breven nr 75 och 91, ej tidigare kända, har noterats från en auktion i Basel, Schweiz. Totalantalet kända brev blir därmed 87.

Sensationella nya dokument om "nummer- stämpel- karusellen"

En del frågor har en tendens att bli till följetonger i dessa rapporter, och den som inte är intresserad av en viss sådan fråga kan tycka att vi blir onödigt tjatiga. Men ursäkta oss, vissa av dem är ytterst intressanta för vår stämpelhandbok, och eftersom vi är beroende av alla samlares medverkan måste vi efter hand redovisa vad som kommer fram och vilka nya problem som dyker upp.

I förra rapporten påminde vi om den förväxling av nummerstämplar som skedde inom distriktet under Grenjadarstadur, så att fel stämplars sändes till underlydande brevsamlingsställen. Detta behandlades i rapporter 1976 och 1978 och därvid klarlades att i vart fall stämplarna 48, 54 och 57 förväxlades men att deras faktiska placering kunnat utrönas. I förra rapporten anmälde vi ett brev från 1913 som ytterligare belägg för att Grímsstadir måste antagas redan från början, dvs. 1903, ha fått nr 57 i stället för nr 48.

Nu anmäler Stig Österberg två nya objekt av intresse i sammanhanget.

a)

Stig har ett brev stämplat med nr 57, som på baksidan bär stämplat från Egilsstadir, Seydisfjörður, Edinburgh och Falköping-Ranten, alla från mars 1911. I motsats till de två tidigare kända breven från Grímsstadirs meteorologiska station har Stigs brev ingen avsändaradress, men det torde inte behöva betvivlas att brevet sänts från Grímsstadir och i varje fall inte från Vikingavatn (den postanstalt som borde fått stämpel 57), eftersom brev därifrån troligen icke skulle gått vägen över Egilsstadir. Med detta brev är vi alltså ytterligare två år närmare 1903, då nummerstämplarna utdelades.

b)

Pelle Hanner, som upptäckt och är den som främst intresserat sig för "nummerstämpelkarusellen i Grenjadarstadur" och skrev en bilaga om den år 1976, har varit inne på att även andra stämplat 48, 54 och 57 inom serien 48-58 kan ha blivit felfördelade, åtminstone i början, och anförde i nämnda bilaga några misstänkta fall. Nu visar sig det andra av Stig Österbergs objekt, ett julkort från 1915, vara verkligt sensationellt. Det skall sammanställas med ett av Pelle Hanner tidigare nämnt kort, ett av de misstänkta fallen.

Båda korten har skrivits av samma person och gått till medlemmar av en viss familj i Akureyri.

Pelles kort är daterat "Blikalón 21.12 1914"

Stigs kort är daterat "Blikalón 22.12 1915"

men Pelles kort har nummerstämplat 50 och Stigs kort bär nummerstämpel 52.

Var ligger då Blikalón? I 1915 års isländska ortsförteckning (Bæjatal) anges: "Blikalón, Presthólahreppur, N.-þing." och som postanstalt uppges Raufarhöfn. Men Raufarhöfn's brevsamlingsställe skulle, om allt gått rätt till, ha haft nr 51!!! Nu är Presthólahreppur en ganska vidsträckt kommun, som ligger på den stora udden i nordöstra Island, öster om Axarfjörður. En del av kommunen gränsar till Raufarhöfn, men dess huvudort är Kópasker. Vi har inte haft tillgång till någon karta, som exakt visar var inom kommunen Blikalón ligger, men det kan väl vara möjligt att brev från B. kan ha postats antingen i Raufarhöfn eller i Kópasker (som skulle haft nummerstämpel 50). Däremot är det nog helt otänkbart att en julhälsning från Blikalón daterad den 22 december skulle ha postats i Reykjahlíd vid Mývatn mycket långt därifrån (eller vad säger våra medlemmar i Island). Nummerstämpel 52, som skulle ha varit i Reykjahlíd, kan alltså vid denna tid icke ha varit där. Var fanns den i så fall? Troligen i - Kópasker!

I Pelle Hanners tidigare omtalade rapportbilaga beskrev han nämligen ett annat fall, där nummerstämpel 52 syntes ha varit på fel plats. Detta är en helsak, daterad "Kópasker 20 júlí 1909" och avstämplat med nr 52, och även i detta fall verkar en postning i Reykjahlíd helt otrolig.

Här är alltså en ny härva att reda ut. Om stämpel 52 fanns i Kópasker, vad hade då Reykjahlíd? Knappast nr 50, eftersom ett av Blikalón-korten har den stämpeln. Kan nr 50 ha varit i Raufarhöfn? Då kunde Reykjahlíd ha haft nr 51, men detta är bara en av flera möjligheter, ty det kan här röra sig om en ännu längre kedja av förväxlingar. Vi måste också räkna med att en del av felen efter hand tillrättades. Av brev hos Folmer Østergaard vet vi t.ex. att Reykjahlíd år 1952 hade hand om den stämpel, nummer 52, som rätteligen borde varit där från början.

Alltså, alla Ni som har något dokument med nummerstämpel fr.o.m. 48 t.o.m. 58, vilket kan ge besked om varifrån det skickats och inom vilken tidsperiod, sänd oss uppgift härom och så snart som möjligt!

Fluorescens
m.m.

Vår vädjan till Er alla att ta fram kvartslampan (eller låna hem en) och gå igenom Edra moderna märken och skicka oss uppgifter till vår förhoppningsvis stora statistik över förekomsten av fluorescens etc. har ännu så länge inte medfört så många svar som vi hoppats. Hittills har vi fått in tabeller från Lars Johansson i Stockholm och Helge Jonhammar i Torsby, varjämte Jaap Jongenburger i Holland lämnat intressanta upplysningar om serien 510-514 och vår energiska Engel Angberg lämnat en liten komplettering till sin redan i förra rapporten redovisade statistik.

Här är några intressanta påpekanden från olika håll:

- a) Lars Johansson har funnit att Facit nr 434 även finns utan fluorescens. Detta märke skall alltså flyttas från kategori A till kategori B enligt indelningen i förra rapporten och Du bör ta med det i Din undersökning och i den tabell Du sänder in.
- b) Om nr 464 säger Lars Johansson: "Det förefaller ha två olika papper. Av 48 ostämplade märken hade 26 ett under kvartslampan mörkt blåviolett papper och ett hade samma blåa ton på framsidan men var betydligt ljusare på den gummerade sidan. De resterande 21 hade en ton av brunorange som även var svagt lysande. Samma ton men med starkare lyskraft återfanns på 2 ostämplade märken i ett hörnblock. Ungefär halva blocket var dock flammigt gulfluorescerande som om papperet bestrukits med en vätska. Skall bli intressant att höra vad andra funnit beträffande detta märke." Vi instämmer i det sista, men har t.v. inga andra iakttagelser om märket att anmäla.
- c) Helge Jonhammar har betr. nr 463 (i samma serie som 464) noterat förekomsten av vitt och gult papper.
- d) Jaap Jongenburger förklarar att nr 514 finns med det papper som är rödbrunt under kvartsen men medtar det inte i sin statistik eftersom han inte har det i sin samling. Jaap har även lämnat upplysningar om tryckupplagorna av serien 510-514 och deras papper.
- d) Helge Jonhammar påpekar att nr 301 I, om det skall betraktas som fluorescerande, i varje fall endast är det svagt ("lyser svagt vitt"). Vi har konstaterat detsamma på andra exemplar.

Dagsläget av vår undersökning är följande.

Facit <u>nummer</u>	Antal undersökta <u>objekt</u>	Därav	
		<u>med fluor etc.</u>	<u>utan fluor etc.</u>
279	13	0	13
301 I	21	17	4
313	50	0	50
330	21	3	18
344	21	0	21
348	15	4	11
349	26	6	20
434	24	22	2
463	29	0	29
464	140	2	138
467	362	80	282
475	39	1	38
506	9	6	3
507	9	5	4
		<u>i kvl. vit(a)</u>	<u>i kvl. rödbrun(b)</u>
510	53	53	0
511	63	63	0
512	83	23	60
513	86	63	23
514	45	45	0

Men detta räcker inte på långa vägar! Vi väntar på många, många flera svar. Vårt mål är minst 1000 observationer på varje märke resp. svar från minst hälften av föreningens medlemmar (alltså 175). Ni har praktiskt taget alla något modernt isländskt material, så gör Er undersökning och skicka in resultaten, uppställt på samma sätt som i tabellen ovan. Och kom ihåg att räkna antalet objek, inte antalet märken! (Ett par, fyrblock eller ark är ett objekt.) Tala också gärna om resultaten för ostämplade och stämplade märken var för sig. För vissa märken tycks det finnas olika tendenser för ostämplat och stämplat.

Ännu har vi inte fått in något svar från våra isländska medlemmar, vilka vi hoppas särskilt mycket på. Kan inte Félag Frímerkjasafnara starta en parallell undersökning?

Diverse

1.

Vi har inte fått in något svar ännu på Walther Fengers fråga i förra rapporten om någon har treringade stämpeln 236 på något **aurmärke** emitterat 1884 eller senare. Glöm inte bort denna fråga.

2.

Våra fungeringar kring katalognoteringarna i förra rapporten hade vi väntat att få in kommentarer om, men inte heller härvidlag har vi fått in något bidrag. Bernhard Beskow har muntligen gjort invändningar mot vårt resonemang. Vi hoppas han vill skriva ned sina tankar till nästa rapport.

P R E S S - S T O P P - - - J Ä T T E N Y H E T

Just när denna rapport ansågs färdigskriven har ett verkligt glädjande meddelande kommit föreningen till handa.

Som våra svenska medlemmar vet, utdelas stöd för filatelistiska ändamål ur den fond, som bildats av 95-öres-tillägget på de under hösten 1979 sålda rokokoblocken.

Vår förening ansökte om ett bidrag ur denna fond för vår isländska stämpelhandboks utgivande, så att den skulle kunnagöras ännu bättre.

Vår ansökan har beviljats och vi får ett bidrag på 10.000 (tiotusen) kronor. Detta blir den verkliga sporren till att få boken färdig och så bra som möjligt! Hurra, Hurra, Hurra, Hurra!